

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové a soudců Filipa Dienstbiera a Václava Štencla v právní věci žalobce: **M. G.**, zastoupený Mgr. Pavlem Bučinou, advokátem, sídlem T. G. Masaryka 108, Kladno, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, sídlem Žižkova 1882/57, Jihlava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 7. 2025, č. j. KUJI 61478/2025, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 2. 10. 2025, č. j. 30 A 76/2025-27,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Městský úřad Třebíč (dále jen „stavební úřad“) rozhodnutím ze dne 2. 4. 2025, č. j. OV 7547/25 - SPIS 15708/2024/MN, povolil stavební záměr *Třebíč, Za Plovárnou, TS, VN, NN, lokalita RD* na pozemcích specifikovaných ve výroku rozhodnutí v kat. území P.. Odvolání žalobce žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku zamítl a prvostupňové rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Brně, který ji usnesením označeným v záhlaví odmítl pro opožděnost [§ 46 odst. 1 písm. b) zákona

č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)]. Při posuzování otázky včasnosti žaloby krajský soud vycházel z § 306 odst. 1 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon (dále jen „nový stavební zákon“), který s účinností ode dne 1. 7. 2024 stanoví zvláštní lhůtu pro podání žaloby proti rozhodnutí stavebního úřadu v délce jednoho měsíce. Tuto speciální žalobní lhůtu žalobce dle krajského soudu nedodržel. Rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 7. 2025 (*pozn.: v napadeném usnesení nesprávně uvedeno ze dne 17. 7. 2025*) bylo doručeno zástupci žalobce prostřednictvím systému datových schránek dne 14. 7. 2025. Jednoměsíční lhůta k podání žaloby tedy uplynula dne 14. 8. 2025. Žaloba však byla krajskému soudu podána prostřednictvím systému datových schránek až v pondělí dne 15. 9. 2025, tedy opožděně.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti usnesení krajského soudu kasační stížnost, v níž namítá, že krajský soud postupoval přepjatě formalisticky tím, že žalobu odmítl, nevypořádal její obsah a nezabýval se k žalobě připojenými přílohami ani navrženými důkazy. Tím zkrátil stěžovatele v jeho právu na spravedlivý proces, podaná žaloba měla být věcně projednána. Rozhodnutí žalovaného i usnesení krajského soudu pokládá stěžovatel za nepřezkoumatelné jednak pro vnitřní rozpornost, jednak pro jejich rozpor s blíže neupřesněnou soudní judikaturou. Při zásahu do práva na ochranu majetku je dle stěžovatele třeba dbát proporcionality zásahu oproti jiným možným řešením, což se v posuzované věci nestalo. Postup správního orgánu tak založil nezhojitelnou vadu řízení.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti potvrdil doručení rozhodnutí žalobci dne 14. 7. 2025. Žaloba tedy byla podána opožděně a krajský soud ji správně odmítl.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[6] Je-li kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, z povahy věci přichází v úvahu toliko kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004-98, č. 625/2005 Sb. NSS). V nyní souzené věci tak stěžovatel může účinně napadat toliko správnost závěru krajského soudu stran opožděnosti žaloby. Pokud stěžovatel v kasační stížnosti brojí rovněž proti postupu žalovaného ve správním řízení a proti jím vydanému rozhodnutí, které pokládá za vnitřně rozporné a odporující soudní judikatuře, nemůže se Nejvyšší správní soud těmito otázkami zabývat. Jedná se totiž o důvody, které nesměřují proti napadenému usnesení krajského soudu, jimiž se z důvodu opožděnosti žaloby nezabýval ani krajský soud.

[7] K namítané nepřezkoumatelnosti napadeného usnesení Nejvyšší správní soud konstatuje, že usnesení krajského soudu nepřezkoumatelným neshledal. Z napadeného usnesení je možno bez pochybností dovodit, jakou otázku krajský soud v daném případě považoval za rozhodnou pro posouzení otázky včasnosti, resp. opožděnosti podané žaloby, a odůvodnění napadeného usnesení (byť stručné) je zcela dostačující a má oporu

pokračování

ve spisovém materiálu, zejména doručenkách prokazujících doručení žalobou napadeného rozhodnutí zástupci žalobce, jakož i následné podání žaloby krajskému soudu.

[8] Stěžovatel dále namítá nezákonnost napadeného usnesení o odmítnutí žaloby, dle jeho názoru postupoval krajský soud přepjatě formalisticky. Ani tuto námitku Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou.

[9] Dle § 306 odst. 1 nového stavebního zákona (účinného od 1. 7. 2024) *žalobu proti rozhodnutí stavebního úřadu, s výjimkou rozhodnutí o přestupku, lze podat do 1 měsíce poté, kdy bylo rozhodnutí žalobci oznámeno*. Jedná se o zvláštní úpravu, která upravuje lhůtu pro podání správní žaloby proti rozhodnutí odchylně od obecné dvouměsíční lhůty stanovené § 72 odst. 1 s. ř. s., z níž patrně (s ohledem na faktické datum podání žaloby) stěžovatel nesprávně vycházel.

[10] Nejvyšší správní soud se otázkou „zkrácené“ žalobní lhůty podle nového stavebního zákona ve své rozhodovací činnosti již opakovaně zabýval. Dospěl k závěru, že § 306 odst. 1 nového stavebního zákona se jednoznačně uplatní v situacích, kdy bylo rozhodnutí správního orgánu vydáno a doručeno po nabytí jeho účinnosti (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 4. 2025, č. j. 1 As 10/2025-34, body 10 až 15, ze dne 22. 4. 2025, č. j. 1 As 247/2024-90, bod 21, ze dne 15. 5. 2025, č. j. 1 As 260/2024-57, bod 14, nebo ze dne 29. 7. 2025, č. j. 6 As 87/2025-31, body 10 a 11). Lze rovněž poznamenat, že „zkrácená“ žalobní lhůta se uplatní dokonce i tehdy, bylo-li správní rozhodnutí „pouze“ doručeno již za účinnosti nové právní úpravy, byť vydáno bylo ještě za účinnosti úpravy dřívější (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 1. 2025, č. j. 10 As 241/2024-42, bod 12, nebo již zmiňovaný rozsudek č. j. 1 As 247/2024-90, body 23 a 24).

[11] Tento výklad byl shledán ústavně konformním také v nálezu Ústavního soudu ze dne 26. 3. 2025, sp. zn. I. ÚS 3241/24. V něm Ústavní soud při výkladu § 306 odst. 1 nového stavebního zákona mj. potvrdil, že délka lhůty pro podání žaloby ke správnímu soudu (zvláštní jednoměsíční lhůta podle nového stavebního zákona vs. obecná dvouměsíční lhůta podle soudního řádu správního) se určuje podle právní úpravy účinné „v okamžiku doručení“ správního rozhodnutí, které má být žalobou napadeno (bod 42 citovaného nálezu).

[12] V nyní posuzovaném případě bylo správní řízení zahájeno u stavebního úřadu dne 5. 12. 2024, stavební úřad vydal prvostupňové rozhodnutí dne 2. 4. 2025 a žalobou napadené rozhodnutí o odvolání bylo žalovaným vydáno dne 9. 7. 2025 a doručeno žalobci prostřednictvím jeho zástupce dne 14. 7. 2025. Celé správní řízení již tedy proběhlo za účinnosti nového stavebního zákona a na soudní přezkum výsledného rozhodnutí tak bez jakýchkoliv pochybností dopadal § 306 odst. 1 nového stavebního zákona. Krajský soud proto na daný případ zcela správně aplikoval tuto zvláštní úpravu, tedy žalobní lhůtu v délce jednoho měsíce od doručení rozhodnutí. Pokud stěžovatel podal prostřednictvím datové schránky žalobu krajskému soudu proti rozhodnutí žalovaného až dne 15. 9. 2025, učinil tak zjevně opožděně. Za dané procesní situace nelze na postupu krajského soudu shledat nic přepjatě formalistického. Žalobce a jeho zástupce měli dostatek času seznámit se s platnou a účinnou právní úpravou, jakož i příslušnou judikaturou Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu k dané procesní otázce.

[13] Závěrem Nejvyšší správní soud poznamenává, že s ohledem na bezodkladné přistoupení k rozhodnutí věci samé již samostatně nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (shodně viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2020, č. j. 1 Azs 76/2020-37, bod 26, nebo ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 As 57/2019-23, bod 21).

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[15] O nákladech řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce (stěžovatel) neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. listopadu 2025

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu